

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS TECHNIKOS PRIEŽIŪROS TARNYBOS LIKVIDAVIMO
(TAP-22-1116) (21-31650(2))**

2022-06-23 Nr. NV-1839

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Tikslas: Pritarti, kad VŠĮ Technikos priežiūros tarnyba (toliau – Tarnyba) būtų likviduojama.

Esama situacija:

- Tarnybos steigėja yra valstybė, savininko teises ir pareigas įgyvendina SADM.
- Tarnybos veikla – potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimas, taip pat įrenginių atitikties įvertinimas, asmenų sertifikavimas, metalinių konstrukcijų ir neišardomų sujungimų bandymai ir tyrimai, statybos produktų eksploatacinių savybių pastovumo vertinimas.
- Tarnyboje 2021 m. pabaigoje dirbo 47 darbuotojai. 2021 m. gautos lėšos sudarė 1 mln. 935 tūkst. Eur (iš jų: įrenginių techninės būklės tikrinimas ir atitikties įvertinimas – 1 mln. 350 tūkst. Eur; asmenų, procesų ir statybos produktų sertifikavimas – 107,3 tūkst. Eur; bandymai ir tyrimai – 459 tūkst. Eur; konsultavimas, mokymai – 8,9 tūkst. Eur; statybų techninė priežiūra – 5,7 tūkst. Eur ir kt.). 2021 m. išlaidos – 1 mln. 872 tūkst. Eur (iš jų, darbo užmokesčiui – 1 mln. 381,5 tūkst. Eur, transporto išlaikymui – 123,9 tūkst. Eur ir kt.).
- Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros srityje šiuo metu veikia 5 įmonės – Tarnyba (užima apie 50 proc. rinkos), VŠĮ „Kėlimo įrenginių priežiūros tarnyba“, UAB „Kiwa Inspecta“, UAB „Inspekta“ ir Lietuvos ir Vokietijos UAB „Tuvlita“.

Esmė: Siūloma sutikti, kad SADM priimtų sprendimą dėl VŠĮ Technikos priežiūros tarnybos likvidavimo.

SADM įvertino turimus duomenis, teisinį reglamentavimą ir poveikį potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros rinkai ir priėjo išvados, kad, Tarnybos likvidavimas būtų efektyvesnis, lyginant su Tarnybos dalininko teisių pardavimu. UAB „Auditas ir konsultacijos“, atlikusi Tarnybos dalininko teisių pardavimo ir likvidavimo procesų finansinę lyginamąją analizę, konstatavo, kad tiek likvidavimo, tiek pardavimo atveju įstaigos dalininko teisių ar įstaigos turto atskirų objektų sumos pradinė pardavimo vertė būtų tokia pati, todėl likvidavimo procedūra būtų efektyvesnė nei pardavimo procedūra tiek laiko, tiek ekonominių kaštų prasme.

Derinimas:

- Projektas suderintas be pastabų su Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Susisiekimo ministerija, Konkurencijos taryba, Turto banku ir Valstybine darbo inspekcija.
- Dėl Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“, įmonių grupės (AB „Achema“, AB „Lifosa“, AB „ORLEN Lietuva“, AB „Klasko“), Lietuvos verslo konfederacijos, Tarnybos, Tarnybos profesinės sąjungos, Finansų ministerijos pateiktų pastabų ir pasiūlymų pateikta derinimo pažyma.

Verslo organizacijos nepritaria Tarnybos likvidavimui, nes ji atlieka potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą labai svarbiose įmonėse (AB „ORLEN Lietuva“, AB „Klaipėdos nafta“, AB „Amber Grid“, AB „Achema“, AB „Lifosa“, Suskystintų dujų terminalas, AB „Klasko“, pieno pramonės įmonės, IKEA grupės įmonės ir kitos įmonės); teikia paslaugas regionuose; yra akredituota pagal LST NE ISO/ IEC standartus ir patvirtinta paskelbtąja (notifikuotąja) atitikties vertinimo įstaiga; vienintelė iš

akredituotų įstaigų turi licenciją „Vykdėti veiklą jonizuojančios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objekte“, taip pat atlikti geležinkelio cisternų, slėginės įrangos atitikties įvertinimo procedūras; nėra garantijų, kad kiti privatūs juridiniai asmenys tinkamai vykdys savo veiklą, jų paslaugų įkainiai gali būti neproporcingai dideli, o teikiamų paslaugų kokybė nepakankama, nekontroliuojama ir kt.

Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ nuomone, likvidavus Tarnybą sumažėtų konkurencija, nes rinkoje liktų tik dvi privačios užsienio kapitalo įmonės UAB „Kiwa Inspecta“ ir UAB „Tuvlita“, turinčios teisę tikrinti visų grupių įrenginių techninę būklę; ne tik išaugtų paslaugų kainos, bet ir pablogėtų paslaugų prieinamumas regionuose; būtų prarastos valstybės investicijos į modernią laboratoriją su naujausia įranga, darbo netektų Tarnyboje išugdyti aukštos kvalifikacijos darbuotojai. Tarnyba yra įgijusi verslo pasitikėjimą, užima didesnę dalį rinkos, o pastaruosius metus jos veikla buvo pelninga.

VšĮ Technikos priežiūros tarnyba atkreipia dėmesį, kad Tarnyba vienintelė šalyje akredituota atlikti: magistralinių dujotiekių techninės būklės tikrinimus; cisterninių vagonų periodinius tarpinius ir išimtinis techninės būklės tikrinimus; plastikų ardомуosius bandymus; lituotojų, varžtinius sujunginius atliekančių asmenų sertifikavimą, todėl priėmus sprendimą dėl Tarnybos likvidavimo rinka staiga susidurtų su nurodytų paslaugų tiekėjų stygiu. 2022 m. gegužės – birželio mėn. pagal sutartį atliekama daugiau kaip 400 AB „ORLEN Lietuva“ potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimų, todėl siūlo sprendimą teikti ne anksčiau kaip 2022 m. liepos 1 d.

Tarnybos profesinė sąjunga nepritaria projektui, nes Tarnybos likvidavimo atveju konkurencija šioje srityje labai smarkiai sumažėtų, kas sąlygotų paslaugų kainų kilimą ir sunkesnę paslaugų prieinamumą regionuose. Iš 50 Tarnyboje dirbančių darbuotojų 37 dar nėra pasiekę senatvės pensijos amžiaus ir darbuotojams gali būti nelengva trumpuoju laiku susirasti naują darbą.

Finansų ministerija, atsižvelgdama į tai, kad šiai įstaigai nėra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai ir Tarnybos teikiamos paslaugos rinkoje užima pakankamai reikšmingą rinkos dalį, siūlo parduoti Tarnybos dalininko teises aukciono būdu ir tik nepavykus jų parduoti už didesnę nei Tarnybos balansinė vertė kainą, siūlyti priimti sprendimą dėl Tarnybos likvidavimo.

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas atitinka Vyriausybės programos 139.1 papunktyje numatytą įsipareigojimą peržiūrėti juridinių asmenų teisinių formų, kuriomis veikia valstybė, rūšis, užtikrinant, kad „valstybė ūkinėje veikloje dalyvaus tik tais atvejais, kai egzistuoja rinkos nepakankamumo situacija, o valstybės veikimas atitinkamoje situacijoje bus proporcingas, t. y. pasirenkant mažiausiai konkurenciją iškraipantį būdą“.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti **tarpinstituciniame pasitarime**.

Patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt